

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.6.2026
COM(2026) 585 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
KONVERGENČNÍ ZPRÁVA 2026

(vyhotovená v souladu s čl. 140 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské Unie)

{SWD(2026) 585 final}

1. ÚČEL ZPRÁVY

Smyslem eura je sloužit jako společná měna Evropské unii jako celku. V současnosti euro používá denně okolo 355 milionů lidí v 21 členských státech eurozóny. Praktické výhody eura zahrnují stabilnější ceny, nižší transakční náklady pro lidi a podniky, transparentnější trhy s dokonalejší hospodářskou soutěží a nárůst obchodu v EU i se zbytkem světa. Euro je v současné době druhou nejpoužívanější měnou na světě.

Podle čl. 140 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) musí Komise a Evropská centrální banka (ECB) alespoň jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka¹, podat Radě zprávu o pokroku dosaženém těmito členskými státy, na něž se vztahuje výjimka, při plnění jejich závazků k uskutečňování hospodářské a měnové unie. Poslední pravidelné konvergenční zprávy Komise a ECB byly přijaty v červnu 2024.

Dne 25. února 2025 podalo Bulharsko žádost o posouzení konvergence *ad hoc*. Po vypracování konvergenční zprávy o Bulharsku a na základě návrhu Komise Rada v červenci 2025 rozhodla, že Bulharsko splnilo podmínky nezbytné pro zavedení eura k 1. lednu 2026².

Tato konvergenční zpráva z roku 2026 se týká těchto pěti členských států, na které se vztahuje výjimka: Česko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Švédsko³. Podrobnější posouzení stupně konvergence v těchto členských státech obsahuje pracovní dokument útvarů, který je připojen k této zprávě⁴.

Podle čl. 140 odst. 1 SFEU musí zprávy zahrnovat posouzení slučitelnosti právních předpisů jednotlivých členských států, včetně statutů národních centrálních bank, s články 130 a 131 SFEU a se statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB/ECB“). Zprávy také musí posoudit, zda bylo v daném členském státě dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, a to i) na základě splnění čtyř konvergenčních kritérií (cenové stability, veřejných financí, stability směnného kurzu a dlouhodobých úrokových sazeb); a ii) zohledněním dalších faktorů relevantních pro hospodářskou integraci a konvergenci, které jsou zmíněny v čl. 140 odst. 1 posledním pododstavci SFEU. Tato čtyři kritéria konvergence jsou blíže vymezena v protokolu připojeném ke smlouvám (Protokol č. 13 o kritériích konvergence).

Posouzení konvergence v této zprávě je prezentováno na pozadí několika významných hospodářských a politických událostí, k nimž došlo v průběhu roku 2025 a v první polovině roku 2026. V roce 2025 narušily nestabilita americké obchodní politiky a zvýšení amerických obchodních cel (i když v menší míře, než bylo původně oznámeno) globální obchodní toky a vedly ke zvýšené politické nejistotě. Navzdory tomuto náročnému vnějšímu prostředí však hospodářství EU prokázalo odolnost a nadále rostlo stabilním tempem. Po mírném hospodářském růstu ve výši 1,0 % v roce 2024 nabralo hospodářství EU v roce 2025 na síle, v důsledku čehož HDP vzrostl o 1,4 %. Tento růst byl podpořen silným trhem práce, zmírňujícími se inflačními tlaky a příznivými finančními podmínkami. Po dosažení vrcholu v letech 2022–2023 klesla meziroční inflace spotřebitelských cen v roce 2024 na 2,6 % a v roce 2025 na 2,5 %. Díky nižším cenám energií a klesající inflaci v sektoru služeb inflace v první polovině roku 2025 v celé EU dále klesala, než se ve druhé polovině roku a v prvních dvou měsících roku 2026 ustálila na úrovni kolem 2 %.

Vypuknutí války na Blízkém východě dne 28. února 2026 však tuto situaci podstatně změnilo, neboť způsobilo nejzávažnější narušení globálních dodávek energie v nedávné historii. V důsledku konfliktu na Blízkém východě došlo k praktickému uzavření Hormuzského průlivu, což omezilo námořní přepravu ropy a zkapalněného zemního plynu a vedlo k prudkému nárůstu cen energií. V období od vypuknutí konfliktu na Blízkém východě do 29. dubna (což je mezní datum pro stanovení technických předpokladů, které se odrazí v hospodářské prognóze Komise z jara 2026, z níž posouzení udržitelnosti v této

¹ Členské státy, které zatím nesplnily podmínky nezbytné pro přijetí eura, se označují jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“. Dánsko si před přijetím Maastrichtské smlouvy vyjednálo výjimku a třetí fáze hospodářské a měnové unie se neúčastní.

² Rozhodnutí Rady (EU) 2025/1407 ze dne 8. července 2025 o přijetí eura Bulharskem ke dni 1. ledna 2026 (Úř. věst. L 1407, 14.7.2025, s. 1).

³ Na základě protokolu č. 16 ke Smlouvám o některých ustanoveních týkajících se Dánska platí pro Dánsko výjimka, pokud jde o jednotnou měnu, a postup uvedený v článku 140 SFEU lze zahájit pouze na jeho žádost. Dánsko takovou žádost nepodalo, a proto se na něj toto posouzení nevztahuje.

⁴ Mezním datem pro údaje použité v této zprávě je 17. června 2026. Posouzení konvergence vychází z řady měsíčních ukazatelů konvergence vypočítávaných do května 2026.

konvergenční zprávě vychází) vzrostly ceny ropy a zemního plynu o 65 %, respektive o 50 %, což vedlo k výraznému zrychlení inflace v oblasti energií. Cenové tlaky se budou postupně rozšiřovat, protože rostoucí náklady na energii se promítají do celého výrobního řetězce a částečně se přenášejí i na spotřebitele. Vnější předpoklady obsažené v hospodářské prognóze Komise z jara 2026 zohledňují vývoj cen futures u energetických komodit k datu uzávěrky prognózy. Tyto předpoklady týkající se energetických komodit naznačují relativně rychlou, byť částečnou normalizaci dodavatelských podmínek, přičemž se očekává, že ceny ropy a zemního plynu se do roku 2027 ustálí na úrovni o přibližně 20 % vyšší než před válkou.

Zároveň představuje pokračující útočná válka Ruska vůči Ukrajině významnou hrozbu pro evropskou bezpečnost a vyžaduje, aby byly v dohledné budoucnosti navýšeny výdaje na obranu. V rámci toho Komise v březnu 2025 představila balíček opatření v oblasti obrany v rámci iniciativy ReArm Europe / Přípravenost 2030. Podle tohoto plánu Komise vyzvala členské státy k tomu, aby požádaly aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu, která jim poskytuje dodatečný rozpočtový prostor k přechodu na trvale vyšší úroveň výdajů na obranu v rámci fiskálních pravidel EU. Výše plánované odchylky od doporučené trajektorie čistých výdajů v rámci únikové doložky je omezena na 1,5 % HDP a lze ji uplatnit po dobu čtyř let. Kromě toho nový balíček Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE) poskytuje půjčky ve výši až 150 miliard EUR, které mají členským státům EU pomoci rychle a výrazně zvýšit investice do evropských obranných schopností.

Očekává se, že rychlejší provádění národních plánů pro oživení a odolnost ještě před uzavřením Nástroje pro oživení a odolnost (RRF) na konci roku, by spolu s pokrokem v provádění programů politiky soudržnosti na období 2021–2027, by mělo částečně vyvážit negativní důsledky současné geopolitické nestability a přispět k procesu konvergence členských států EU mimo eurozónu. Nástroj RRF a programy v rámci politiky soudržnosti nejenže přispívají k vyššímu růstu a zlepšení veřejných financí, ale také posilují dlouhodobý růst a odolnost členských států tím, že podporují zásadní reformy a investice, které pomáhají řešit dlouhodobé i nové výzvy, jako je diverzifikace dodávek energie. Do konce května 2026 dosáhly výplaty z nástroje RRF výše 405,9 miliardy EUR, což představuje přibližně 70 % celkové částky podpory přislíbené z tohoto nástroje. V období 2021–2027 poskytne EU členským státům finanční prostředky v rámci politiky soudržnosti ve výši 420 miliard EUR. Politika soudržnosti se zaměřuje na oblasti, které jsou klíčové pro podporu konvergence a konkurenceschopnosti. Podporuje dlouhodobé investice v souladu s prioritami EU, přispívá k růstu HDP EU a má obzvláště výrazný dopad na členské státy a regiony, které jsou hlavními příjemci této politiky. Přezkum politiky soudržnosti v polovině období, který byl dokončen na podzim roku 2025, poskytl členským státům větší flexibilitu a pobídky k rychlejšímu využití stávajících zdrojů, k urychlení provádění programů a k lepšímu sladění financování s klíčovými prioritami EU.

Dne 22. dubna 2026 přijala Komise sdělení „AccelerateEU“, v němž představila komplexní soubor akcí a opatření zaměřených na řešení rostoucích nákladů na energii a další snižování závislosti na nestabilních trzích s fosilními palivy, a zároveň na nasměrování Evropy na stabilní cestu k energetické nezávislosti. Cílem tohoto plánu je poskytnout pomoc spotřebitelům, kteří čelí prudkému nárůstu cen energií, a urychlit přechod k čisté, bezpečné a cenově dostupné energii. Mnoho členských států přijalo opatření v oblasti rozpočtové politiky s cílem zmírnit sociální a hospodářský dopad vysokých cen energií na domácnosti a podniky. Podle hospodářské prognózy Komise z jara 2026 činí celkové rozpočtové náklady na tato opatření 14,6 miliardy EUR, což představuje 0,07 % HDP EU v roce 2026, přičemž mezi členskými státy existují značné rozdíly.

Dne 3. června 2026 zveřejnila Komise svůj jarní balíček evropského semestru 2026. Součástí balíčku je posouzení Komise, zda členské státy dodržují příslušná doporučení Rady týkající se fiskální politiky. U deseti členských států, na které se v současné době vztahuje postup při nadměrném schodku, včetně Maďarska, Polska a Rumunska, Komise posoudila opatření přijatá v reakci na doporučení Rady v rámci tohoto postupu. U ostatních členských států (u nichž v současné době postup při nadměrném schodku neprobíhá), včetně Česka a Švédska, Komise posoudila pokrok při provádění střednědobých plánů a dodržování příslušných doporučení Rady. U členských států, kterým bylo v rámci jejich střednědobých plánů přiznáno sedmileté období fiskální korekce místo čtyřletého, včetně Rumunska, Komise rovněž posoudila plnění klíčových kroků v rámci reforem a investičních závazků, na nichž je toto prodloužení založeno. Komise rovněž oznámila, že členské státy, které přijmou opatření k posílení energetické bezpečnosti Evropy a urychlí přechod od fosilních paliv, mohou požádat o omezenou fiskální flexibilitu v rámci stávající národní únikové doložky pro výdaje na obranu. Na žádost členského státu lze působnost této doložky rozšířit tak, aby zahrnovala opatření přijatá od února 2026, která snižují závislost na

dovážených fosilních palivech, a to s výhradou zvláštního ročního stropu pro období 2026–2028 (0,3 % HDP) a kumulativního stropu (0,6 % HDP).

Kritéria konvergence

Přezkum **slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů**, včetně statutů národních centrálních bank členských států, na které se vztahuje výjimka, spolu s článkem 130 SFEU a povinností souladu podle článku 131 SFEU zahrnuje posouzení dodržování zákazu měnového financování (článek 123 SFEU) a zákazu zvýhodněného přístupu k finančním institucím (článek 124 SFEU); slučitelnosti s cíli ESCB (čl. 127 odst. 1 SFEU) a úkoly ESCB (čl. 127 odst. 2 SFEU) a dalších aspektů týkajících se začlenění národních centrálních bank do Eurosystemu⁵.

Ustanovení čl. 140 odst. 1 první odrážky SFEU definuje **kritérium cenové stability** jako „dosažení vysokého stupně cenové stability patrného z míry inflace, která se blíží míře inflace nejvýše tří členských států, jež dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků“.

Článek 1 Protokolu o kritériích konvergence dále stanoví, že „kritérium cenové stability [...] znamená, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základě s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech“⁶.

Požadavek na udržitelnost znamená, že uspokojivé výsledky v oblasti inflace musí být přičítány chování vstupních nákladů a jiných činitelů, které strukturálně ovlivňují vývoj cen, a nikoli vlivu dočasných faktorů. Přezkoumání konvergence proto zahrnuje posouzení faktorů, jež mají dopad na výhled inflace, a je doplněno odkazem na nejnovější prognózu inflace Komise⁷.

Referenční hodnota inflace byla v květnu 2026 vypočtena jako 2,7 %, přičemž „členské státy, které dosáhly nejlepších výsledků“, byly Kypr, Francie a Dánsko⁸.

Žádné členské státy nebyly z hlediska inflační výkonnosti pro výpočet referenční hodnoty identifikovány jako země s odlehlými hodnotami, neboť žádná míra inflace se v důsledku okolností specifických pro jednotlivé země výrazně neodchýlila od průměru eurozóny.

Druhá odrážka čl. 140 odst. 1 SFEU definuje **kritérium konvergence týkající se veřejných financí** jako „dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí patrný ze stavu veřejných rozpočtů nevykazujících nadměrný schodek ve smyslu čl. 126 odst. 6“.

Článek 2 Protokolu o kritériích konvergence dále stanoví, že toto kritérium znamená, že „v době šetření se na členský stát nevztahuje rozhodnutí Rady podle čl. 126 odst. 6 uvedené smlouvy o existenci nadměrného schodku“.

Na **kritérium směnných kurzů** odkazuje SFEU v čl. 140 odst. 1 třetí odrážce jako na „dodržování normálního flukтуаčního rozpětí stanoveného mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému po dobu alespoň dvou let, aniž by došlo k devalvaci vůči euru“.

Článek 3 Protokolu o kritériích konvergence stanoví: „Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému [...] znamená, že členský stát alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením dodržoval flukтуаční rozpětí stanovené mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému, aniž by byl směnný kurz vystaven silným tlakům. Zejména pak nesměl členský stát v tomto období z vlastního podnětu devalvovat dvoustranný střední kurz své měny vůči euru“⁹.

⁵ Přezkum slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů vychází z právních předpisů platných ke konci dubna 2026.

⁶ Pro účely kritéria cenové stability se inflace měří pomocí harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HISC), který je definován v nařízení (EU) 2016/792.

⁷ Všechny prognózy inflace a jiných proměnných v této zprávě vycházejí z hospodářské prognózy Komise z jara 2026. Prognózy jsou založeny na souboru obecných předpokladů pro externí proměnné a na předpokladu nezměněné politiky, nicméně jsou také zohledněna opatření, která jsou dostatečně podrobně známa.

⁸ Příslušné dvanáctiměsíční průměrné míry inflace činily 0,9 %, 1,2 % a 1,6 %.

⁹ Při posuzování dodržení kritéria směnných kurzů Komise ověřuje, zda se směnný kurz pohyboval blízko středního kurzu ERM II. V souladu se Společným prohlášením o přistupujících zemích a ERM II přijatým na neformálním zasedání Rady ECOFIN v Aténách dne 5. dubna 2003 lze zohlednit důvody posílení.

Příslušným dvouletým obdobím pro posouzení stability směnných kurzů v této zprávě je období od 18. června 2024 do 17. června 2026. Při posuzování kritéria stability směnných kurzů bere Komise v úvahu vývoj pomocných ukazatelů, jako je vývoj devizových rezerv a krátkodobé úrokové sazby. Zohledňuje rovněž úlohu politických opatření, včetně devizových intervencí, a případně mezinárodní finanční pomoci při udržování stability směnných kurzů.

Ustanovení čl. 140 odst. 1 čtvrté odrážky SFEU vyžaduje „*stálost konvergence dosažené členským státem, na který se vztahuje výjimka, a jeho účasti v mechanismu směnných kurzů, která se odráží v úrovních dlouhodobých úrokových sazeb*“.

Článek 4 Protokolu o kritériích konvergence dále stanoví, že „*kritérium konvergence úrokových sazeb [...] znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než 2 procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Úrokové sazby se zjišťují na základě dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů, s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech*“.

Vypočtená referenční hodnota úrokové sazby v květnu 2026 činila 5,1 %¹⁰.

Ustanovení čl. 140 odst. 1 SFEU rovněž vyžaduje, aby zprávy zohledňovaly **další faktory**, které jsou důležité pro hospodářskou integraci a konvergenci. K těmto dalším faktorům patří integrace trhů, vývoj běžného účtu platební bilance a nákladů na jednotku pracovní síly a jiných cenových indexů. Tyto další faktory, které je třeba zohlednit, jsou důležitými ukazateli toho, zda by integrace dotyčného členského státu do eurozóny proběhla bez potíží. Rozšiřují také pohled na požadovanou vysokou míru udržitelné konvergence.

Posouzení míry udržitelné konvergence pro členské státy, na které se vztahuje výjimka, předložené v této zprávě vychází z hospodářské prognózy Komise z jara 2026 a z politických pokynů poskytnutých v rámci jarního balíčku evropského semestru 2026¹¹. Vychází zejména ze: zastřešujícího sdělení týkajícího se jarního balíčku, včetně závěrů ohledně i) rozpočtového dohledu prováděného v rámci Paktu o stabilitě a růstu a ii) postupu při makroekonomické nerovnováze. Toto posouzení rovněž odkazuje na závěry v rámci hloubkových přezkumů v roce 2026 a ve zprávách o jednotlivých zemích za rok 2026. Posouzení odráží rovněž posouzení provedená Komisí týkající se rizik v oblasti fiskální udržitelnosti a posouzení vnitrostátního fiskálního rámce, jakož i provádění plánu pro oživení a odolnost. Důležitou roli hrají také výkonnost trhu práce a trhu s výrobky, míra účasti na trhu práce, dostupnost dovedností, tvorba mezd, sociální odolnost a územní soudržnost, neboť tyto faktory přispívají k utváření přízpůsobivosti, konkurenceschopnosti a schopnosti bezproblémově se zapojit do eurozóny.

2. ČESKO

Na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění kritérií konvergence a s přihlédnutím k dalším relevantním faktorům se Komise domnívá, že Česko nesplňuje podmínky pro přijetí eura.

Právní předpisy v Česku – zejména zákon České národní rady č. 6/1993 Sb., o České národní bance (zákon o ČNB) – **nejsou zcela slučitelné** s povinnostmi podle článku 131 SFEU. Neslučitelné prvky se týkají nezávislosti centrální banky, zákazu měnového financování a začlenění centrální banky do Eurosystemu s ohledem na cíle ČNB a cíle a úkoly ESCB/ECB stanovené v čl. 127 odst. 1 a 2 SFEU a v článcích 2 a 3 statutu ESCB/ECB. Zákon o ČNB navíc obsahuje nedostatky týkající se úkolů ESCB/ECB.

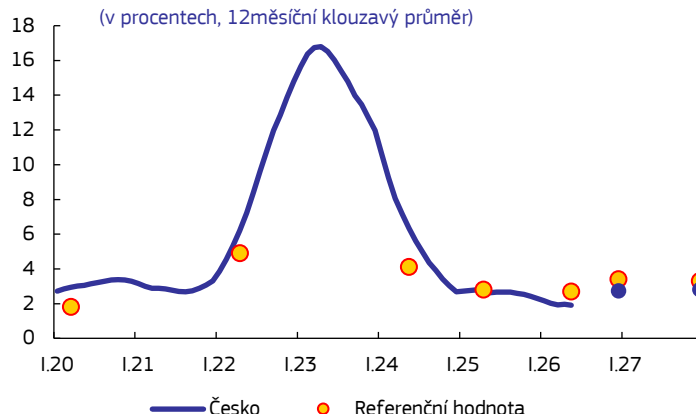
Kritérium cenové stability Česko splňuje. Průměrná míra inflace v Česku v období 12 měsíců do května 2026 činila 1,9 %, což je méně než referenční hodnota ve výši 2,7 %. Předpokládá se, že do konce roku 2026 dojde k jejímu nárůstu a ve druhé polovině roku 2027 k poklesu, avšak v obou letech by měla zůstat pod referenční hodnotou.

¹⁰ Referenční hodnota pro květen 2026 se vypočítala jako prostý průměr dvanáctiměsíčního průměru dlouhodobých úrokových sazeb Kypru (3,1 %), Francie (3,5 %) a Dánska (2,6 %) plus dva procentní body.

¹¹ COM(2026) 200 final, 3.6.2026.

Graf 2a: Česko – inflační kritérium

(v procentech, 12měsíční klouzavý průměr)

Poznámka: Body na pravé straně grafu znázorňují předpokládanou referenční hodnotu a 12měsíční průměrnou míru inflace v Česku v prosinci 2026 a v prosinci 2027. Referenční hodnoty pro roky 2020, 2022, 2024 a 2025 odkazují na referenční hodnoty vypočtené v předchozích konvergenčních zprávách.
Zdroj: Eurostat, hospodářská prognóza Komise z jara 2026.

Po období vysoké inflace v letech 2021–2023, které započalo oživením po pandemii COVID-19 a bylo ještě zhoršeno šokem způsobeným cenami energií v důsledku totální invaze Ruska na Ukrajinu, začala inflace měřená indexem HISC v letech 2024 (2,7 %) a 2025 (2,3 %) klesat. Pokles celkové inflace byl způsoben zpomalením růstu cen potravin v roce 2024 a cen energií v roce 2025. Inflace cen služeb, která je obvykle poměrně stabilní a ovlivňovaná vývojem mezd, se v tomto období zmírnila, ale i nadále zůstávala výrazně nad celkovou inflací. Meziroční inflace se v prvních dvou měsících roku 2026 dále zpomalila, v následujících měsících však opět vzrostla a v květnu 2026 dosáhla 1,8 %, a to pod vlivem inflace cen služeb a prudkého nárůstu cen za energie v důsledku konfliktu na Blízkém východě. Roční míra inflace měřená HISC byla v Česku v letech 2024 a 2025 v průměru vyšší než v celé eurozóně.

Hospodářská prognóza Komise z jara 2026 očekává, že roční průměrná míra inflace měřená HISC v roce 2026 vzroste na 2,7 % a v roce 2027 na 2,8 %. Tento předpokládaný nárůst je způsoben prudkým vzestupem cen energií, který je pouze částečně vyvážen pomalejším růstem cen služeb a potravin. Úroveň spotřebitelských cen v Česku (přibližně 88 % průměru eurozóny v roce 2024) ukazuje, že zde stále existuje potenciál pro další sbližování úrovní cen v dlouhodobém horizontu.

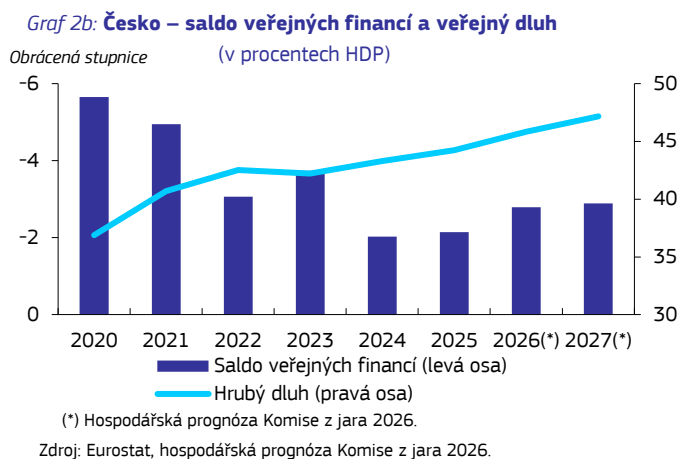
Kritérium stavu veřejných financí Česko splňuje. Na Česko se nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Schodek veřejných financí se zvýšil z 2,0 % HDP v roce 2024 na 2,1 % v roce 2025, což odráží vyšší mzdy ve veřejném sektoru a navýšení státních dotací na obnovitelné zdroje energie, a to i přes vyšší růst HDP. Podle hospodářské prognózy Komise z jara 2026 se očekává, že schodek veřejných financí v roce 2026 dosáhne 2,8 % HDP, a to mimo jiné v důsledku úplného zrušení daně z neočekávaných zisků dodavatelů energie a převzetí platby poplatku za obnovitelné zdroje energie od odběratelů elektřiny. V roce 2027 se předpokládá, že poměr schodku k HDP dosáhne 2,9 %.

Dne 21. ledna 2025 Rada přijala doporučení, kterým se schvaluje střednědobý fiskálně-strukturální plán Česka. Plán stanoví čtyřletou trajektorii fiskální korekce s maximálním růstem čistých výdajů ve výši 4,5 % v roce 2025, 2,5 % v roce 2026, 2,6 % v roce 2027 a 2,9 % v roce 2028. V červenci 2025 Rada v případě Česka aktivovala národní únikovou doložku pro navýšení výdajů na obranu, což Česku umožnilo odchýlit se od trajektorie čistých výdajů stanovené ve střednědobém fiskálně-strukturálním plánu a překročit ji. Dne 3. června 2026 dospěla Komise k závěru, že čisté výdaje v Česku vzrostly v roce 2025 o 4,9 % a v letech 2024 a 2025 kumulativně o 6,0 %. Tempo růstu čistých výdajů v roce 2025 bylo nad úrovní doporučeného maximálního tempa růstu, což odpovídá odchylce ve výši 0,2 % HDP v ročním vyjádření. Při zohlednění celého období let 2024 a 2025 je kumulativní tempo růstu čistých výdajů nižší než doporučené nejvyšší tempo růstu. Jelikož Česko využívá flexibilitu na základě národní únikové doložky, zaměřuje se posouzení souladu na druhé uvedené srovnání.

Předpokládá se, že čisté výdaje v roce 2026 vzrostou o 6,4 %, což je více než doporučený růst ve výši 2,5 %. Tato odchylka nad doporučenou maximální hodnotou odpovídá roční odchylce ve výši 1,5 % HDP a kumulativní odchylce ve výši 0,1 % HDP, pokud vezmeme v úvahu roky 2024, 2025 a 2026

dohromady. Po zohlednění flexibility, která vyplývá z národní únikové doložky, se předpokládaná odchylka v roce 2026 na základě současných prognóz výdajů na obranu pohybuje v rámci této flexibility.

Poměr veřejného dluhu k HDP se zvýšil z přibližně 43,3 % v roce 2024 na 44,3 % v roce 2025 a předpokládá se, že v roce 2026 vzroste na 45,8 % a v roce 2027 na 47,2 %. K tomuto vývoji přispívá záporné primární saldo, úrokové výdaje a v menší míře také vnitřní dynamika dluhu působící směrem ke zvýšení dluhu, částečně jej však kompenzuje růst nominálního HDP. Rizika udržitelnosti dluhu se ve střednědobém horizontu jeví jako střední, přičemž se předpokládá, že veřejný dluh vzroste z přibližně 44 % HDP v roce 2025 na přibližně 56 % v roce 2036. Český vnitrostátní fiskální rámec funguje dobře, čelí však rostoucím výzvám, a to mimo jiné kvůli výraznému nárůstu veřejného dluhu od doby pandemie, nutnosti dodržet pravidlo strukturálního salda, které vyžaduje přijetí dalších konsolidačních opatření do roku 2028, a vyloučení výdajů na obranu nad 2 % HDP z vnitrostátního výdajového rámce.

Kritérium směnného kurzu Česko nesplňuje. Česká koruna se neúčastní mechanismu směnných kurzů II. Od konce 90. let 20. století ČNB uplatňuje explicitní rámec pro inflační cíle v kombinaci s režimem plovoucího měnového kurzu, který centrální bance umožňuje provádět intervence na devizovém trhu. V období od dubna 2024 do ledna 2025 se česká koruna obchodovala za přibližně 25,2 CZK za euro. Do konce roku 2025 česká koruna posílila na přibližně 24,3 a až do poloviny roku 2026 kolísala kolem této úrovně. V květnu 2026 byla koruna zhruba o 2 % silnější vůči euru než o dva roky dříve. Cyklus uvolňování měnové politiky ČNB v období od prosince 2023 do května 2025 vedl k výraznému a trvalému poklesu české tříměsíční sazby PRIBOR a v důsledku toho k poklesu rozpětí vůči eurozóně, které ve druhé polovině roku 2024 kleslo pod 100 bazických bodů. Od září 2024 se toto rozpětí začalo mírně zvyšovat až do poloviny roku 2025. Poté se rozpětí ustálilo na úrovni přibližně 150 bazických bodů a v květnu 2026 dosáhlo hodnoty 133 bazických bodů.

Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Česko splňuje. Průměrná dlouhodobá úroková sazba v jednoletém období do května 2026 činila 4,5 %, což je méně než referenční hodnota ve výši 5,1 %. Dlouhodobá úroková sazba v Česku se ve druhé polovině roku 2024 snížila a v září téhož roku dosáhla 3,8 %. V souladu s rostoucími inflačními tlaky se pak postupně zvyšovala až na 4,7 % v prosinci 2025. V květnu 2026 dosáhla dlouhodobá úroková sazba 4,9 %, přičemž rozpětí vůči německým referenčním dluhopisům dosáhlo hodnoty 184 bazických bodů.

Komise přezkoumala rovněž **další faktory**, včetně vývoje platební bilance, integrace trhů a institucionálního prostředí. Vnější saldo Česka (tj. kombinovaný běžný a kapitálový účet) zaznamenalo přebytek ve výši 2,2 % HDP v roce 2025. České hospodářství je dobře začleněno do eurozóny prostřednictvím obchodních a investičních vazeb. Ve vybraných ukazatelích týkajících se institucionálního prostředí si Česko vede lépe než průměr členských států eurozóny v tomto ohledu. Finanční sektor v Česku je menší a méně rozvinutý než v eurozóně. Tržní financování je méně rozvinuté, což se odráží ve velmi malých trzích s vlastním kapitálem a v zadluženosti soukromého sektoru. Český bankovní sektor je dobře začleněn do finančního systému eurozóny, zejména díky vysoké míře zahraničního vlastnictví bank. V souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze dospěla Komise ve své zprávě mechanismu varování za rok 2026 k závěru, že pro Česko není nutné provádět analýzu hloubkového přezkumu.

Plán pro oživení a odolnost Česka zahrnuje opatření k řešení řady strukturálních problémů v součinnosti s dalšími fondy EU, včetně fondů politiky soudržnosti, s cílem zvýšit konkurenceschopnost země, stimulovat udržitelný růst a snížit územní a sociální rozdíly v zemi. Z Nástroje pro oživení a odolnost je Česku v období 2021–2026 poskytnuto 8,4 miliardy EUR ve formě grantů a 343 milionů EUR ve formě půjček. Česko předložilo šest žádostí o platbu, z nichž pět již bylo posouzeno, což vedlo k celkové výplatě ve výši 6,8 miliardy EUR do konce května 2026. Kromě toho splnilo přibližně 71 % milníků a cílů svého plánu pro oživení a odolnost. Mezi klíčové reformy obsažené v českém plánu pro oživení a odolnost patří reformy v oblastech obnovitelných zdrojů energie, bezemisní mobility, dlouhodobé péče, dostupného bydlení a pravidel týkajících se střetu zájmů a lobbingu. Navíc je Česku v období 2021–2027 poskytnuto v rámci politiky soudržnosti 24,2 miliardy EUR. Financování v rámci politiky soudržnosti je zaměřeno zejména na další podporu konkurenceschopnosti Česka, a to prostřednictvím podpory výzkumu a inovací, konkurenceschopnosti malých a středních podniků, zvyšování energetické účinnosti, modernizace veřejných služeb zaměstnanosti, rozvoje dovedností a celoživotního učení, jakož i rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem a rovných příležitostí.

3. MAĎARSKO

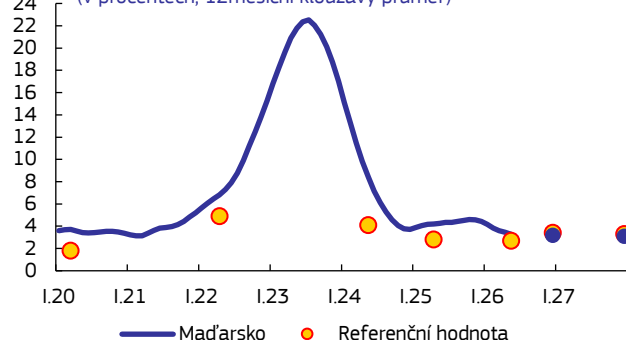
Na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění kritérií konvergence a s přihlédnutím k dalším relevantním faktorům se Komise domnívá, že Maďarsko nesplňuje podmínky pro přijetí eura.

Právní předpisy v Maďarsku, zejména zákon o Maďarské národní bance (Magyar Nemzeti Bank, MNB), nejsou zcela slučitelné s požadavky podle článku 131 SFEU. Neslučitelné prvky se týkají zejména nezávislosti MNB, zákazu měnového financování a začlenění centrální banky do Eurosystému s ohledem na úkoly ESCB/ECB stanovené v čl. 127 odst. 1 a 2 SFEU a v člancích 2 a 3 statutu ESCB/ECB. Zákon o MNB navíc obsahuje nedostatky, které se týkají nezávislosti MNB a jejího začlenění do Eurosystému.

Kritérium cenové stability Maďarsko nesplňuje. Průměrná míra inflace v Maďarsku v období 12 měsíců předcházejících květnu 2026 činila 3,3 %, což je více než referenční hodnota ve výši 2,7 %. Předpokládá se, že inflace bude klesat a do konce roku 2026 se dostane pod referenční hodnotu. Očekává se, že v první polovině roku 2027 překročí referenční hodnotu, ale do konce roku 2027 se opět vrátí pod ni.

Graf 3a: Maďarsko – inflační kritérium

(v procentech, 12měsíční klouzavý průměr)

Poznámka: Body na pravé straně grafu znázorňují předpokládanou referenční hodnotu a 12měsíční průměrnou míru inflace v Maďarsku v prosinci 2026 a v prosinci 2027. Referenční hodnoty pro roky 2020, 2022, 2024 a 2025 odkazují na referenční hodnoty vypočtené v předchozích konvergenčních zprávách.

Zdroj: Eurostat, hospodářská prognóza Komise z jara 2026.

Meziroční inflace měřená HISC v Maďarsku v roce 2024 zpomalila, avšak v roce 2025 opět zrychlila, přičemž v průměru činila 3,7 %, respektive 4,4 %. Roční inflace měřená HISC se zvýšila z 3,9 % v květnu 2024 na 5,7 % v lednu a únoru 2025. Růst inflace v roce 2024 a na počátku roku 2025 byl způsoben především zvýšenou inflací cen služeb, jejímiž příčinami byly silná spotřebitelská poptávka, vysoký růst mezd a zvýšení odvňvových daní, a to i přesto, že regulované ceny měly v roce 2024 tlumící účinek. Celková inflace se následně zpomalila a v prosinci 2025 dosáhla 3,3 %, a to především díky nižší inflaci cen energií. Na začátku roku 2026 dále klesala, v únoru dosáhla svého minima na

úrovni 1,6 % a v následujících měsících pak postupně rostla. Inflace měřená HISC dosáhla v květnu 2026 hodnoty 2,3 %, a to v důsledku poklesu inflace cen potravin, mírného přecenění služeb a regulace cen pohonných hmot s cílem omezit dopad rostoucích cen ropy způsobených konfliktem na Blízkém východě. Roční míra inflace měřená HISC byla v Maďarsku v letech 2024 a 2025 v průměru vyšší než v celé eurozóně.

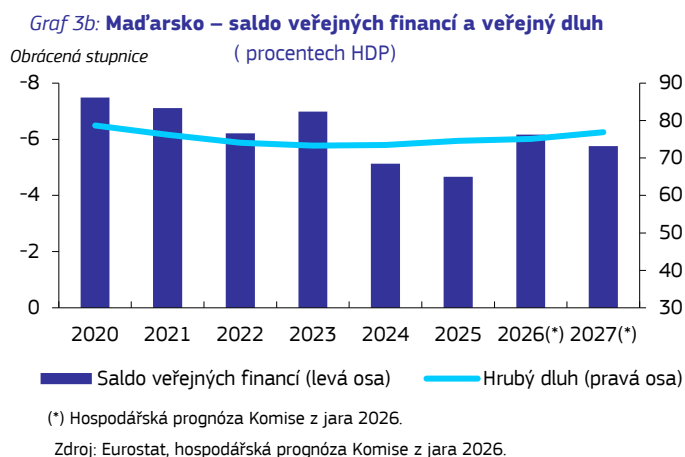
Hospodářská prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že meziroční inflace měřená HISC klesne v roce 2026 na 3,2 % a v roce 2027 na 3,1 %, přičemž zhodnocení měny v roce 2026 by mělo inflaci zmírnit. Úroveň spotřebitelských cen v Maďarsku (přibližně 70 % průměru eurozóny v roce 2024) ukazuje, že zde stále existuje potenciál pro další sbližování úrovní cen v dlouhodobém horizontu.

Kritérium stavu veřejných financí Maďarsko nesplňuje. Na Maďarsko se vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Od roku 2020 se schodek veřejných financí Maďarska drží nad referenční hodnotou stanovenou ve Smlouvě, která činí 3 % HDP. Deficit veřejných financí se snížil z 5,1 % HDP v roce 2024 na 4,7 % HDP v roce 2025, ale i nadále zůstával nad referenční hodnotou 3 % HDP. Pokles v roce 2025 byl způsoben tím, že příjmy rostly rychleji než výdaje, a to především díky silnému růstu příjmů z DPH, který byl tažen robustní spotřebou, výraznému růstu mezd, jenž vedl ke zvýšení příspěvků na sociální zabezpečení, a také díky rozsáhlým škrtům u veřejných investic. Podle hospodářské prognózy Komise z jara 2026 se očekává, že schodek veřejných financí v roce 2026 vzroste na 6,2 % HDP, a to mimo jiné v důsledku snížení daně z příjmů fyzických osob, růstu mezd ve veřejném sektoru, vyplácení odměn a překročení výdajů. V roce 2027 se předpokládá, že poměr schodku veřejných financí k HDP klesne na 5,8 %.

Dne 18. února 2025 Rada schválila maďarský národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Plán stanoví čtyřletou trajektorii fiskální korekce s maximálním růstem čistých výdajů ve výši 4,3 % v roce 2025, 4,0 % v roce 2026, 3,9 % v roce 2027 a 3,7 % v roce 2028. Rada rovněž přijala doporučení s cílem odstranit nadměrný schodek. Doporučená maximální tempa růstu čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku byla v souladu s tempy růstu stanovenými ve střednědobém fiskálně-strukturálním plánu. Tyto údaje odpovídají hodnotě minimální roční strukturální korekce ve výši nejméně 0,5 % HDP, což je referenční hodnota požadovaná postupem při nadměrném schodku. Lhůta pro nápravu v rámci postupu při nadměrném schodku je stanovena na rok 2026, kdy plán počítá se schodkem ve výši 2,5 % HDP. V červenci 2025 Rada v případě Maďarska aktivovala národní únikovou doložku pro navýšení výdajů na obranu, což Maďarsku umožnilo odchýlit se od korekční trajektorie stanovené v rámci postupu při nadměrném schodku a od trajektorie čistých výdajů stanovené ve střednědobém fiskálně-strukturálním plánu a překročit je.

Předpokládá se, že čisté výdaje v roce 2026 vzrostou o 9,7 %, což je více než doporučené tempo růstu ve výši 4,0 %. Tato odchylka nad doporučenou maximální hodnotou odpovídá roční odchylce ve výši 2,3 % HDP a kumulativní odchylce ve výši 3,0 % HDP. Dne 3. června 2026 Komise dospěla k závěru, že po zohlednění flexibility, kterou poskytuje národní úniková doložka, je Maďarsko hodnoceno jako země, která v roce 2025 splňuje doporučené maximální tempo růstu čistých výdajů, zatímco v roce 2026 podle prognózy hrozí riziko významného nesplnění tohoto požadavku. V této fázi Komise nicméně hodnotí Maďarsko jako zemi, která v roce 2025 přijala účinná opatření. V důsledku toho se postup při nadměrném schodku pozastavuje.

Poměr veřejného dluhu k HDP vzrostl ze 73,5 % v roce 2024 na více než 74,6 % v roce 2025. Předpokládá se, že v roce 2026 vzroste na 75,1 % a v roce 2027 na 76,8 %, a to v důsledku vysokého primárního schodku a zvýšených úrokových výdajů. Rizika udržitelnosti dluhu v Maďarsku se ve střednědobém horizontu jeví jako vysoká, přičemž se předpokládá, že veřejný dluh vzroste z přibližně 75 % v roce 2025 na přibližně 103 % HDP v roce 2036. Fiskální rámec země se postupně stává více a více kompatibilním s právními požadavky EU, nicméně zatím nepodporuje transparentnost a obezřetnou fiskální politiku. Vytvoření realistického a stabilního střednědobého rozpočtového rámce by posílilo důvěryhodnost a účinnost fiskální politiky země. Kromě toho by mohly být posíleny úloha a nezávislost Fiskální rady.

Kritérium směnného kurzu Maďarsko nesplňuje. Maďarský forint se neúčastní mechanismu směnných kurzů II. Maďarsko uplatňuje režim plovoucího směnného kurzu, který umožňuje intervence centrální banky na devizovém trhu. Forint v roce 2024 vůči euru oslabil, ale v průběhu roku 2025 až do konce února 2026 posiloval. To odráželo rozdíly mezi měnovými politikami MNB a ECB, rozdíly v trajektoriích míry inflace a zvýšenou nejistotu v průběhu celého období. V březnu 2026 vedla nejistota způsobená konfliktem na Blízkém východě k dočasnému oslabení forintu. Přesto však vzhledem k tomu, že se inflace přibližuje průměru eurozóny, a v návaznosti na výsledky dubnových parlamentních voleb forint opět posílil. V květnu 2026 byl forint zhruba o 8 % silnější vůči euru než o dva roky dříve. Diferenciály krátkodobých úrokových sazeb vůči eurozóně se v roce 2024 snížily a v srpnu dosáhly minima 299 bazických bodů, přičemž MNB snižovala svou úrokovou sazbu mnohem rychleji než ECB. Krátkodobé rozpětí poté v roce 2025 vzrostlo, když MNB ponechala svou sazbu beze změny a ECB dále uvolnila svou měnovou politiku. Krátkodobé rozpětí v roce 2026 opět mírně pokleslo a v květnu dosáhlo hodnoty 390 bazických bodů, přičemž MNB v únoru 2026 snížila svou úrokovou sazbu, zatímco ECB sazby ponechala beze změny. Po dubnových volbách klesly také krátkodobé úrokové sazby.

Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Maďarsko nesplňuje. Průměrná dlouhodobá úroková sazba v jednoletém období do května 2026 činila 6,7 %, což je výrazně více než referenční hodnota ve výši 5,1 %. Dlouhodobá úroková sazba v Maďarsku se od vydání předchozí zprávy vyvíjela relativně stabilně, přičemž došlo pouze k nepatrným změnám základní úrokové sazby a inflace zůstala poměrně stabilní. Snížení základní úrokové sazby v únoru a prudký pokles inflace na počátku roku 2026 vedly ke snížení dlouhodobé úrokové sazby v Maďarsku. Zvýšená rizika v důsledku války na Blízkém východě však v březnu dočasně způsobila její nárůst na 7,1 %, což je nejvyšší úroveň od roku 2023. Výsledky dubnových voleb vedly k tomu, že se dlouhodobá úroková sazba vrátila ke klesajícímu trendu a v květnu 2026 dosáhla 5,7 %. Rozpětí dlouhodobých úrokových sazeb oproti Německu bylo v roce 2025 relativně stabilní a v roce 2026 následně pokleslo v důsledku snížení dlouhodobé úrokové sazby. V květnu 2026 dosahovalo dlouhodobé rozpětí vůči německým referenčním dluhopisům 260 bazických bodů.

Komise přezkoumala rovněž **další faktory**, včetně vývoje platební bilance, integrace trhů a institucionálního prostředí. Vnější saldo Maďarska (tj. kombinovaný běžný a kapitálový účet) se v roce 2024 zlepšilo na 2,2 % HDP, což bylo způsobeno především zlepšením obchodní bilance. V roce 2025 zůstala na úrovni 2,2 % HDP, přičemž se navzájem vyrušily rozšiřující se schodek obchodní bilance se zbožím a přebytek obchodní bilance služeb. Maďarské hospodářství je dobře začleněno do eurozóny prostřednictvím obchodních a investičních vazeb. Ve vybraných ukazatelích týkajících se institucionálního prostředí si Maďarsko vede hůře než mnohé členské státy eurozóny v tomto ohledu. Maďarsko čelí výzvám v oblastech, jako je kvalita právních předpisů a boj proti korupci. Horších výsledků než průměr eurozóny dosahuje také v oblasti výkonnosti veřejné správy a právního státu. Maďarský finanční systém se vyznačuje velkou přítomností zahraničních holdingů, které v domácí ekonomice neposkytují žádné finanční zprostředkování. Bez těchto subjektů je maďarský finanční systém méně rozvinutý než průměr eurozóny. Maďarský bankovní sektor má ve finančním sektoru silnou a relativně stabilní pozici a je dobře začleněn do finančního systému eurozóny z důvodu poměrně vysokého podílu zahraničního vlastnictví. Akciové a dluhové trhy jsou malé a relativně méně rozvinuté. V souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze dospěla Komise ve své zprávě

mechanismu varování za rok 2026 k závěru, že Maďarsko vyžaduje hloubkový přezkum. Hloubkový přezkum dospěl k závěru, že Maďarsko čelí zranitelným místům, která se týkají vysokého veřejného dluhu a finančních potřeb státu, nákladové konkurenceschopnosti a cen nemovitostí. S přihlédnutím k tomuto posouzení obsaženému v hloubkovém přezkumu Komise ve svém sdělení o jarním balíčku evropského semestru 2026 zastává názor, že Maďarsko i nadále vykazuje makroekonomickou nerovnováhu.

Plán pro oživení a odolnost Maďarska zahrnuje opatření k řešení řady strukturálních problémů v součinnosti s dalšími fondy EU, včetně fondů politiky soudržnosti, s cílem zvýšit konkurenceschopnost země, stimulovat udržitelný růst a snížit územní a sociální rozdíly v zemi. Z Nástroje pro oživení a odolnost je Maďarsku v období 2021–2026 poskytnuto 10 miliard EUR. Mezi klíčové reformy v maďarském plánu pro oživení a odolnost patří reformy v oblastech právního státu (např. soudnictví, boj proti korupci, veřejné zakázky), udržitelné dopravy, energetiky, vodního hospodářství a oběhového hospodářství, zdanění a fiskálního rámce. Navíc je Maďarsku v období 2021–2027 poskytnuto v rámci politiky soudržnosti 23,7 miliardy EUR. Financování politiky soudržnosti je zaměřeno na pokračující podporu konkurenceschopnosti Maďarska, a to i prostřednictvím inovací a zavádění vyspělých technologií, ekologické transformace a vzestupné sociální konvergence, řešením (mimo jiné) chudoby a rozvojem vzdělávacích systémů a dovedností. Přestože Maďarsko dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti, problémy přetrvávají a nadále se vyskytují značné sociální a regionální rozdíly.

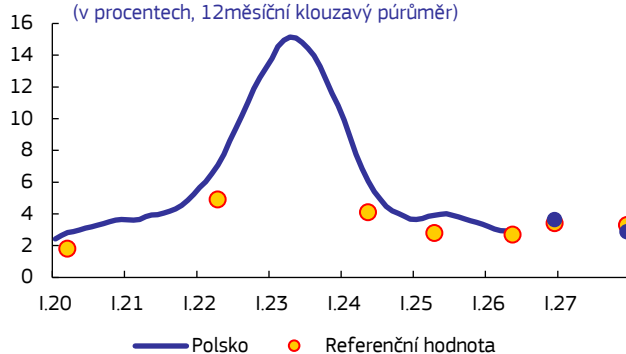
4. POLSKO

Na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění kritérií konvergence a s přihlédnutím k dalším relevantním faktorům se Komise domnívá, že Polsko nesplňuje podmínky pro přijetí eura.

Právní předpisy v Polsku, zejména zákon o Polské národní bance (Narodowy Bank Polski, NBP) a ústava Polské republiky, **nejsou zcela slučitelné** s požadavky podle článku 131 SFEU. Neslučitelné prvky se týkají nezávislosti centrální banky, zákazu měnového financování a začlenění centrální banky do Eurosystemu. Zákon o NBP navíc obsahuje i některé nedostatky týkající se nezávislosti NBP jako centrální banky a jejího začlenění do Eurosystemu, pokud jde o úkoly ESCB/ECB stanovené v čl. 127 odst. 2 SFEU a v článku 3 statutu ESCB/ECB.

Kritérium cenové stability Polsko nesplňuje. Průměrná míra inflace v Polsku v období 12 měsíců předcházejících květnu 2026 činila 2,9 %, což je mírně nad referenční hodnotou ve výši 2,7 %. Předpokládá se, že bude dále stoupat a až do konce roku 2026 se bude držet nad referenční hodnotou. Očekává se však, že po většinu roku 2027 bude klesat a do konce roku 2027 klesne pod referenční hodnotu.

Graf 4a: **Polsko – inflační kritérium**
(v procentech, 12měsíční klouzavý průměr)

Poznámka: Body na pravé straně grafu znázorňují předpokládanou referenční hodnotu a 12měsíční průměrnou míru inflace v Polsku v prosinci 2026 a v prosinci 2027. Referenční hodnoty pro roky 2020, 2022, 2024 a 2025 odkazují na referenční hodnoty vypočtené v předchozích konvergenčních zprávách.

Zdroj: Eurostat, hospodářská prognóza Komise z jara 2026..

Celková inflace výrazně poklesla z 10,8 % v roce 2023 na průměrných 3,7 % v roce 2024 a 3,3 % v roce 2025. K tomuto poklesu přispěla většina složek inflace, s výjimkou služeb a zpracovaných

potravin. Ceny potravin byly ovlivněny postupným rušením dočasné nulové sazby DPH na základní potraviny na konci března 2024. V roce 2025 skončilo také zmrazení cen plynu a elektřiny pro domácnosti. Poté, co se v lednu a únoru 2026 inflace měřená HISC zmírnila na 2,5 %, v následujících třech měsících vzrostla a v květnu 2026 dosáhla 3,3 %, a to v důsledku rostoucích světových cen komodit vyvolaných konfliktem na Blízkém východě, tento nárůst byl však zmírněn dočasným snížením daní z pohonných hmot a zavedením denního cenového stropu na konci března 2026. V letech 2024 a 2025 byla roční míra inflace měřená HISC v Polsku v průměru vyšší než v eurozóně jako celku.

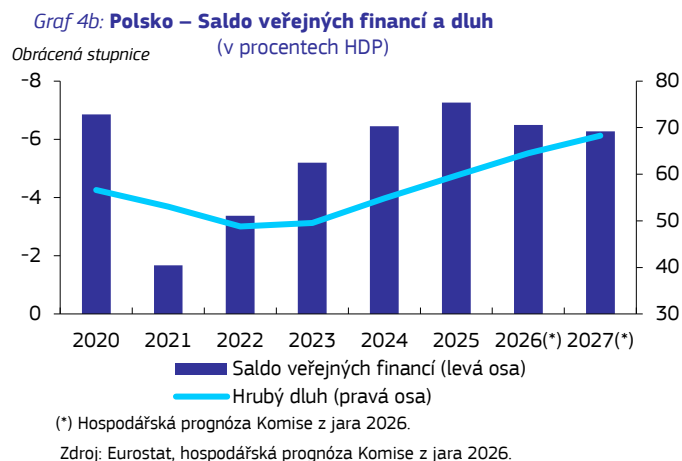
Do budoucna se očekává, že inflace v roce 2026 vzroste, ale v roce 2027 opět poklesne, přičemž v obou letech zůstane nad průměrem eurozóny. Hospodářská prognóza Komise z jara 2026 očekává, že roční míra inflace měřená HISC v roce 2026 bude v průměru ve výši 3,6 % a v roce 2027 ve výši 2,9 %. Výhled inflace zůstává nejistý kvůli rizikům spojeným s globálními cenami komodit a geopolitickou situací. Poměrně nízká úroveň cen v Polsku (přibližně 69 % průměru eurozóny v roce 2024) ukazuje, že zde stále existuje potenciál pro další sblížování úrovní cen v dlouhodobém horizontu.

Kritérium stavu veřejných financí Polsko nesplňuje. Na Polsko se vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Od roku 2022 se schodek veřejných financí v Polsku drží nad referenční hodnotou stanovenou ve Smlouvě, tj. 3 % HDP, a vzrostl z 3,4 % HDP v roce 2022 na 6,4 % HDP v roce 2024 a 7,3 % HDP v roce 2025. Důvodem jsou vyšší veřejné výdaje způsobené značnými investicemi do obrany, navýšením sociálních dávek (včetně indexace důchodů a také nových programů Aktivní rodič a Vdovský důchod), rostoucími náklady na obsluhu veřejného dluhu, zvýšením platů ve veřejném sektoru a vyššími výdaji na zdravotní péči. Podle hospodářské prognózy Komise z jara roku 2026 se očekává, že schodek veřejných financí v roce 2026 klesne na 6,5 % HDP, a to díky omezení výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů a přijatými diskrečními opatřeními na straně příjmů. V roce 2027 se předpokládá, že poměr schodku k HDP dosáhne 6,3 %.

Dne 21. ledna 2025 Rada přijala doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Polska. Plán stanoví čtyřletou trajektorii fiskální korekce s maximálním růstem čistých výdajů ve výši 6,3 % v roce 2025, 4,4 % v roce 2026, 4,0 % v roce 2027 a 3,5 % v roce 2028. Rada rovněž přijala doporučení s cílem odstranit nadměrný schodek. Doporučená maximální tempa růstu čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku byla v souladu s tempy růstu stanovenými ve střednědobém fiskálně-strukturálním plánu. Tyto hodnoty jsou v souladu s minimální roční strukturální korekcí ve výši nejméně 0,5 % HDP, která je stanovena jako referenční hodnota požadovaná v rámci postupu při nadměrném schodku. Lhůta pro nápravu v rámci postupu při nadměrném schodku je stanovena na rok 2028, kdy plán počítá se schodkem ve výši 2,9 % HDP. V červenci 2025 Rada v případě Polska aktivovala národní únikovou doložku pro navýšení výdajů na obranu, což Polsku umožnilo odchýlit se od korekční trajektorie stanovené v rámci postupu při nadměrném schodku a od trajektorie čistých výdajů stanovené ve střednědobém fiskálně-strukturálním plánu a překročit je. Dne 3. června 2026 Komise dospěla k závěru, že na základě posouzení účinných opatření se postup při nadměrném schodku vůči Polsku pozastavuje.

Předpokládá se, že čisté výdaje v roce 2026 vzrostou o 4,0 %, což je méně než doporučený růst ve výši 4,4 %. Kumulativní odchylka od doporučeného maxima odpovídá 1,0 % HDP. Očekávaná odchylka je však na základě současných projekcí výdajů na obranu v mezích flexibility národní únikové doložky.

Poměr veřejného dluhu k HDP se zvýšil z 54,8 % v roce 2024 na 59,7 % v roce 2025 a předpokládá se, že v roce 2026 vzroste na 64,5 % a v roce 2027 na 68,3 %. Příčinou je vysoký primární schodek, zvýšené úrokové výdaje a nárůst vnitřní dynamiky dluhu. Rizika udržitelnosti polského dluhu se ve střednědobém horizontu jeví jako vysoká, přičemž se předpokládá, že veřejný dluh bude trvale narůstat z přibližně 60 % v roce 2025 na přibližně 107 % HDP v roce 2036. Fiskální rámec v Polsku prošel v roce 2024 dvěma významnými reformami, které posílily polskou fiskální disciplínu a fiskální udržitelnost zavedením mechanismu předběžné korekce do pravidla vnitrostátních výdajů s cílem zajistit soulad s fiskálními požadavky EU a komplexního mandátu pro monitorování fiskální politiky pro fiskální radu.

Kritérium směnných kurzů Polsko nesplňuje. Polský zlotý se neúčastní mechanismu směnných kurzů II. Od dubna 2000 uplatňuje Polsko režim volného plovoucího směnného kurzu, který centrální bance umožňuje intervence na devizovém trhu, pokud to považuje za nezbytné k dosažení inflačního cíle. V průběhu roku 2024 zůstal zlotý relativně stabilní, přičemž jeho průměrný kurz se pohyboval kolem 4,31 PLN/EUR. V období od ledna do března 2025 mírně posílil, a to ze 4,25 na přibližně 4,18. Poté následovalo rychlé oslabení a následně období relativně malých výkyvů kolem úrovně 4,24. V období od května 2025 do konce roku se směnný kurz pohyboval kolem hodnoty 4,25 PLN/EUR. V květnu 2026 činil průměrný směnný kurz zlotého vůči euru 4,25. Oproti euru byl o přibližně 1 % silnější než před dvěma lety.

Diferenciál krátkodobých úrokových sazeb vůči eurozóně se v průběhu roku 2024 a prvních tří měsíců roku 2025 neustále zvyšoval a v březnu 2025 dosáhl 341 bazických bodů. V tomto období, v souvislosti s uvolněním základní úrokové sazby ECB, krátkodobá sazba v eurozóně dále klesala, zatímco polská tříměsíční sazba zůstávala stabilní. Od května 2025 zahájila NBP cyklus uvolňování měnové politiky, který vedl k výraznému zúžení diferenciálu úrokových sazeb na 200 bazických bodů v prosinci. Tento trend pokračoval i v roce 2026, kdy diferenciál úrokových sazeb v květnu dosáhl 162 bazických bodů.

Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Polsko nesplňuje. Průměrná dlouhodobá úroková sazba v období dvanácti měsíců do května 2026 činila 5,4 %, což je lehce více než referenční hodnota ve výši 5,1 %. Dlouhodobá úroková sazba v Polsku se v roce 2024 zpočátku mírně zvýšila a v červnu 2024 dosáhla nejvyšší hodnoty 5,7 % v souvislosti s restriktivní měnovou politikou a vysokým rozpočtovým schodkem. V tomto období zůstávalo rozpětí dlouhodobých úrokových sazeb vůči německým referenčním dluhopisům relativně stabilní, než se zvýšilo z 319 bazických bodů v červenci 2024 na nejvyšší hodnotu 355 bazických bodů v prosinci 2024. Od ledna 2025 dlouhodobá úroková sazba postupně klesá, i když s určitými výkyvy v souvislosti s uvolňováním měnové politiky, a v květnu 2026 dosáhla úrovně 5,7 %. V důsledku toho se rozpětí dlouhodobých úrokových sazeb vůči německým referenčním dluhopisům v průběhu května 2026 postupně zúžilo na přibližně 269 bazických bodů.

Komise přezkoumala rovněž **další faktory**, včetně vývoje platební bilance, integrace trhů a institucionálního prostředí. Vnější saldo Polska (tj. součet běžného a kapitálového účtu) se zhoršilo jak v roce 2024, tak v roce 2025, a to především v důsledku poklesu běžného účtu, jelikož vývozní ceny klesaly rychleji než dovozní ceny. Vnější saldo se v roce 2024 změnilo z přebytku (0,6 % HDP) na neutrální stav v roce 2025. Polské hospodářství je dobře začleněno do eurozóny prostřednictvím obchodních i investičních vazeb. Na základě vybraných ukazatelů týkajících se institucionálního prostředí se Polsko v tomto ohledu řadí pod průměr členských států eurozóny. Finanční sektor v Polsku je menší a méně rozvinutý než v eurozóně. Dominují mu banky, které jsou dobře začleněny do finančního systému eurozóny, zejména díky vysoké míře zahraničního vlastnictví. Tržní financování je méně rozvinuté než v eurozóně, což se odráží ve velmi malých trzích s vlastním kapitálem a v zadluženosti soukromého sektoru. V souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze dospěla Komise ve své zprávě mechanismu varování za rok 2026 k závěru, že Polsko nevyžaduje hloubkový přezkum.

Plán pro oživení a odolnost Polska zahrnuje opatření k řešení řady strukturálních problémů v součinnosti s dalšími fondy EU, včetně fondů politiky soudržnosti, s cílem zvýšit konkurenceschopnost země,

stimulovat udržitelný růst a snížit územní a sociální rozdíly v zemi. Z Nástroje pro oživení a odolnost je Polsku v období 2021–2026 poskytnuto 54,7 miliardy EUR ve formě grantů. Probíhá provádění polského plánu pro oživení a odolnost; přičemž ke konci června 2026 činila celková vyplacená částka 34,15 miliardy EUR (což představuje 62,4 % celkové částky). Mezi klíčové reformy obsažené v polském plánu pro oživení a odolnost patří reformy v oblastech dekarbonizace polského hospodářství, podpory rozvoje síťové infrastruktury s cílem zajistit všeobecný přístup k internetu, reformy zdravotnictví a institucí trhu práce. Navíc je Polsku v období 2021–2027 poskytnuto v rámci politiky soudržnosti 80,6 miliardy EUR. Financování v rámci politiky soudržnosti je zaměřeno zejména na další podporu konkurenceschopnosti Polska, udržitelnosti životního prostředí, jakož i rozvoje dovedností a sociální spravedlnosti. Polsko sice dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti, nicméně problémy přetrvávají a nadále se prohlubují regionální rozdíly mezi východními regiony a zbytkem země.

5. RUMUNSKO

Na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění kritérií konvergence a s přihlédnutím k dalším relevantním faktorům se Komise domnívá, že Rumunsko nesplňuje podmínky pro přijetí eura.

Právní předpisy v Rumunsku, zejména zákon č. 312 o statutu Rumunské národní banky (zákon o BNR) ze dne 28. června 2004, **nejsou zcela slučitelné** s požadavky podle článku 131 SFEU. Neslučitelné prvky se týkají nezávislosti centrální banky, zákazu měnového financování a začlenění centrální banky do Eurosystemu. Kromě toho obsahuje zákon o BNR nedostatky týkající se nezávislosti BNR a jejího začlenění do Eurosystemu, pokud jde o úkoly ESCB/ECB stanovené v čl. 127 odst. 2 SFEU a v článku 3 statutu ESCB/ECB.

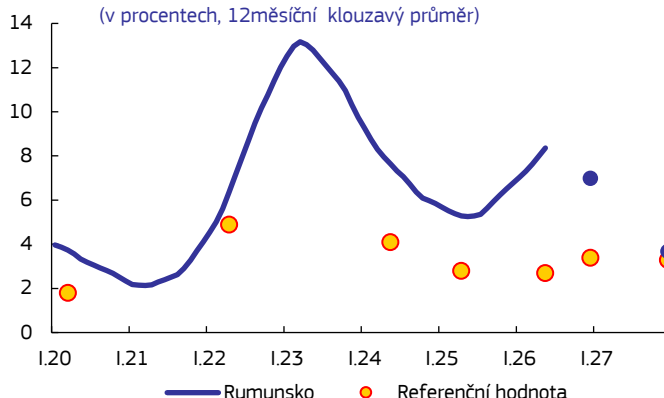
Kritérium cenové stability Rumunsko nesplňuje. Průměrná míra inflace v Rumunsku v období 12 měsíců předcházejících květnu 2026 činila 8,4 %, což je výrazně více než referenční hodnota ve výši 2,7 %. Předpokládá se, že ve druhé polovině roku 2026 dojde k jejímu poklesu, avšak do konce roku 2026 zůstane výrazně nad referenční hodnotou. Předpokládá se, že v roce 2027 bude tato hodnota dále klesat, avšak až do konce roku 2027 zůstane nad referenční hodnotou.

Roční míra inflace měřená HISC v Rumunsku vzrostla z 5,8 % v roce 2024 na 6,8 % v roce 2025. Dezinflace, která nastala po cenovém šoku v oblasti energií v roce 2022, se zastavila a následně se v polovině roku 2025 obrátila. Meziroční celková míra inflace měřená HISC klesla ze 7,3 % v lednu 2024 na 4,9 % v dubnu 2025, poté však trvale a výrazně rostla až na 8,6 % v září a na této úrovni setrvala i v prosinci 2025. Hlavním faktorem, který přispěl k nárůstu celkové inflace, byl prudký růst cen potravin a energií. Nárůst inflace ve druhé polovině roku 2025 byl z velké části důsledkem zrušení cenového stropu pro elektřinu pro domácnosti v červenci 2025, a to v kombinaci se zvýšením sazby DPH a spotřebních daní. Ceny nezpracovaných potravin vzrostly v důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek, které měly dopad na zemědělství, zatímco inflace cen služeb zůstávala trvale vysoká kvůli silnému, avšak v roce 2025 již mírnějšímu růstu mezd v návaznosti na zmrazení mezd ve veřejném sektoru. Růst cen energií v důsledku konfliktu na Blízkém východě způsobil, že celková inflace vzrostla z 8,3 % v únoru 2026 na 9,7 % v květnu 2026. Roční míra inflace měřená HISC byla v Rumunsku v letech 2024 a 2025 vyšší než v celé eurozóně.

Hospodářská prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že roční průměrná míra inflace se v roce 2026 mírně zvýší na 7,0 % a poté v roce 2027 klesne na 3,7 %. Očekává se, že k dezinflaci v prognózovaném období přispěje výrazné zpomalení růstu mezd, zatímco růst cen energií tento pokles zpomalí. Poměrně nízká úroveň cen v Rumunsku, která byla v roce 2024 zhruba 61 % průměru eurozóny, ukazuje na potenciál pro další sbližování úrovní cen v dlouhodobém horizontu.

Graf 5a: Rumunsko – inflační kritérium

(v procentech, 12měsíční klouzavý průměr)

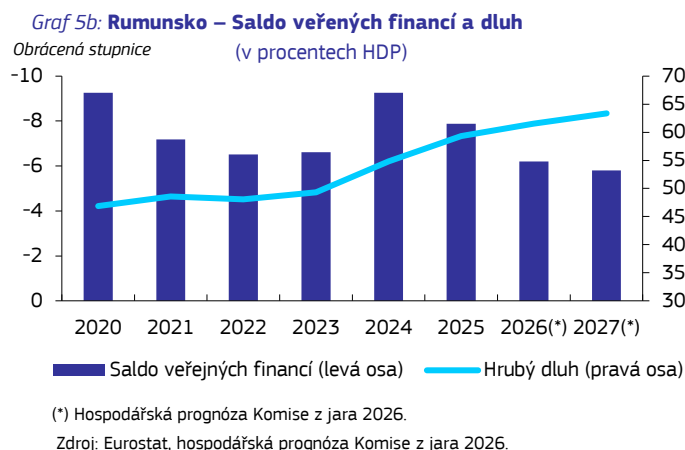
Poznámka: Body na pravé straně grafu znázorňují předpokládanou referenční hodnotu a 12měsíční průměrnou míru inflace v Rumunsku v prosinci 2026 a v prosinci 2027. Referenční hodnoty pro roky 2020, 2022, 2024 a 2025 odkazují na referenční hodnoty vypočtené v předchozích konvergenčních zprávách.

Zdroj: Eurostat, hospodářská prognóza Komise z jara 2026.

Kritérium stavu veřejných financí Rumunsko nesplňuje. Na Rumunsko se vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Schodek veřejných financí se snížil z 9,3 % HDP v roce 2024 na 7,9 % HDP v roce 2025, ale i nadále zůstal výrazně nad úrovní referenční hodnoty 3 % HDP stanovené Smlouvou. Toto zlepšení bylo způsobeno účinnějším výběrem daní a dvěma významnými balíčky opatření ke konsolidaci veřejných financí z roku 2025, jejichž celkový odhadovaný přínos v podobě zvýšení příjmů a snížení výdajů činil přibližně 3,7 procentního bodu HDP. Hospodářská prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že schodek veřejných financí v roce 2026 klesne na 6,2 % HDP, což odráží celoroční dopad balíčků fiskální korekce z roku 2025 i dodatečné příjmy v roce 2026, a to díky vyšší DPH a spotřebním daním, vyšší dani z dividend, změnám v dani z nemovitostí a rozšíření základu pro výpočet zdravotních příspěvků, a to vše spolu s přísnějšími kontrolami běžných výdajů. V roce 2027 se předpokládá, že poměr schodku k HDP dosáhne 5,8 %.

Dne 20. června 2025 přijala Rada rozhodnutí podle čl. 126 odst. 8 SFEU, v němž konstatovala, že Rumunsko nepřijalo účinná opatření k nápravě svého nadměrného schodku. Dne 8. července 2025 Rada následně revidovala trajektorii fiskální korekce Rumunska v rámci postupu při nadměrném schodku, podle níž musí Rumunsko udržet nominální růst čistých výdajů pod hranici 2,8 % v roce 2025, 2,6 % v roce 2026, 4,6 % v roce 2027, 4,4 % v roce 2028, 4,2 % v roce 2029 a 4,0 % v roce 2030. Tato maximální tempa růstu čistých výdajů odpovídají roční korekci o přibližně 2 procentní body ročně v letech 2025 a 2026 a následně o přibližně 1 procentní bod, a to nad rámec minimální roční strukturální korekce ve výši nejméně 0,5 % HDP, která je stanovena jako referenční hodnota v rámci postupu při nadměrném schodku. Lhůta pro nápravu v rámci postupu při nadměrném schodku je stanovena na rok 2030; kdy revidované doporučení z července 2025 podle čl. 126 odst. 7 SFEU počítá se schodkem ve výši 2,8 % HDP. Revidované doporučení z července 2025 nahradilo původní trajektorii čistých výdajů rumunského střednědobého fiskálně-strukturálního plánu jako operativní referenční hodnotu pro monitorování v rámci postupu při nadměrném schodku, zatímco reformy a investice, na nichž je založeno prodloužené období korekce v rámci tohoto plánu, zůstávají v platnosti a Komise je i nadále sleduje. Dne 3. června 2026 Komise dospěla k závěru, že Rumunsko přijalo účinná opatření v reakci na doporučení Rady, a postup při nadměrném schodku byl proto pozastaven. Předpokládá se, že čisté výdaje v roce 2026 vzrostou o 1,8 %, což je méně než strop 2,6 % doporučený Radou pro rok 2026, a že kumulativní růst čistých výdajů do roku 2026 zůstane v rámci doporučeného kumulativního stropu 5,5 %.

Poměr veřejného dluhu k HDP vzrostl z 54,8 % HDP v roce 2024 na 59,3 % v roce 2025 a očekává se, že v roce 2026 dále vzroste na 61,6 % a v roce 2027 na 63,4 %, a to v důsledku vysokého primárního deficitu a rostoucích úrokových plateb. Rizika udržitelnosti dluhu pro Rumunsko se ve střednědobém horizontu jeví jako vysoká, přičemž se předpokládá, že veřejný dluh rychle poroste na přibližně 90 % HDP v roce 2036. Pokud jde o rumunský fiskální rámec, přetrvávají závažné nedostatky v souvislosti s obsazováním pozic ve fiskální radě a řízením veřejných investic.

Kritérium směnného kurzu Rumunsko nesplňuje. Rumunský leu se neúčastní mechanismu směnných kurzů II. Rumunsko uplatňuje režim plíživého směnného kurzu, který umožňuje intervence centrální banky na devizovém trhu. Rumunská národní banka využívá stabilitu směnného kurzu jako důležitý mechanismus k zajištění finanční stability a k ukotvení inflačních očekávání. Leu byl v roce 2024 vůči euru relativně stabilní a v roce 2025 oslabil. V květnu 2025 vyvolal tlak na odliv kapitálu v souvislosti se zvýšenou politickou nejistotou prudké oslabení měny, přičemž oproti předchozímu měsíci došlo k poklesu kurzu vůči euru o 2 %. V druhé polovině roku na to navázalo období mírné volatility. V květnu 2026 byl leu zhruba o 5 % slabší vůči euru než o dva roky dříve. Rozpětí krátkodobých úrokových sazeb vůči eurozóně se mezi srpnem 2024 a červnem 2025 výrazně zvýšilo (o přibližně 300 bazických bodů), což odráželo pozastavení zvyšování klíčové základní úrokové sazby BNR od poloviny roku 2024 a cyklus uvolňování měnové politiky v eurozóně. Vzhledem k napětí na rumunském peněžním trhu na konci jara se toto rozpětí dále zvětšilo a v červnu 2025 dosáhlo svého maxima na úrovni přibližně 515 bazických bodů. V druhé polovině roku 2025 a na počátku roku 2026 pak postupně klesalo, což odráželo zlepšení likvidity na rumunském peněžním trhu. V květnu 2026 dosáhlo 362 bazických bodů.

Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Rumunsko nesplňuje. Průměrná dlouhodobá úroková sazba v období dvanácti měsíců do května 2026 činila 6,7 %, což je výrazně více než referenční hodnota ve výši 5,1 %. Dlouhodobá úroková sazba v Rumunsku v průběhu roku 2024 postupně rostla a v lednu 2025 dosáhla úrovně 7,1 %. Poté, co v prvních měsících roku 2025 mírně poklesla, začala v dubnu opět stoupat, a to v důsledku zvýšené averze trhu k riziku v souvislosti s prohlubujícím se rozpočtovým schodkem a obavami investorů ohledně výhledu fiskální konsolidace. Dlouhodobá úroková sazba poté v druhé polovině roku 2025 postupně klesala, a to v návaznosti na přijetí opatření k fiskální konsolidaci ze strany vlády. V prvních pěti měsících roku 2026 byla dlouhodobá úroková sazba v Rumunsku víceméně stabilní a v květnu 2026 činila 6,2 %. Dlouhodobé rozpětí v porovnání s německým referenčním dluhopisem v květnu 2026 dosáhlo 312 bazických bodů, což je pokles oproti 485 bazickým bodům v červenci 2025.

Komise přezkoumala rovněž **další faktory**, včetně vývoje platební bilance, integrace trhů a institucionálního prostředí. Vnější saldo Rumunska (tj. součet běžného a kapitálového účtu) se mírně zlepšilo z -6,7 % HDP v roce 2024 na -6,0 % v roce 2025, a to především díky nárůstu přebytku kapitálového účtu v důsledku lepšího čerpání prostředků z fondů EU. Schodek běžného účtu Rumunska zůstal i v roce 2025 na značné úrovni 7,9 % HDP, a to navzdory mírnému poklesu ve druhé polovině roku, k němuž došlo v souvislosti s fiskální konsolidací a slabší domácí poptávkou. Rumunské hospodářství je dobře začleněno do eurozóny prostřednictvím obchodních a investičních vazeb. Ve vybraných ukazatelích týkajících se institucionálního prostředí si Rumunsko vede hůře než mnohé členské státy eurozóny v tomto ohledu. Rumunsko čelí výzvám v oblastech, jako je boj proti korupci. Finanční sektor v Rumunsku je menší a méně rozvinutý než v eurozóně. Rumunský bankovní sektor je dobře integrován do finančního systému eurozóny, zejména díky vysoké míře zahraničního vlastnictví v jeho bankovním systému. Tržní financování je však méně rozvinuté než v eurozóně, což se odráží ve velmi malých trzích s vlastním kapitálem a v zadluženosti soukromého sektoru. V souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze dospěla Komise ve své zprávě mechanismu varování za rok 2026 k závěru, že Rumunsko vyžaduje hloubkový přezkum. Hloubkový přezkum dospěl k závěru, že

Rumunsko nadále čelí zranitelným místům, která se týkají vysokých fiskálních a vnějších schodků, a to navzdory zlepšením, k nimž došlo od druhé poloviny roku 2025. Zároveň se zmírnil tlak na mzdy a náklady, což by mohlo mít pozitivní dopad na nákladovou konkurenceschopnost. Vysoký schodek veřejných financí v Rumunsku je hlavním faktorem, který vede k velkým schodkům v platební bilanci a potřebě vnějších půjček. Proces fiskální konsolidace zahájený v roce 2025 přispívá ke snížení zranitelných míst Rumunska a předpokládá se, že bude pokračovat. S přihlédnutím k tomuto posouzení obsaženému v hloubkovém přezkumu Komise ve svém sdělení o jarním balíčku evropského semestru 2026 zastává názor, že Rumunsko i nadále vykazuje nadměrnou makroekonomickou nerovnováhu.

Plán pro oživení a odolnost Rumunska zahrnuje opatření k řešení řady strukturálních problémů v součinnosti s dalšími fondy EU, včetně fondů politiky soudržnosti, s cílem zvýšit konkurenceschopnost země, stimulovat udržitelný růst a snížit územní a sociální rozdíly v zemi. V návaznosti na revizi plánu pro oživení a odolnost z roku 2025 činí finanční rámec plánu pro oživení a odolnost Rumunska na období 2021–2026 přibližně 21,4 miliardy EUR, z toho 13,5 miliardy EUR tvoří granty a 7,8 miliardy EUR půjčky. Revidovaný plán výrazně snížil objem úvěrové složky z 14,9 miliardy EUR na 7,8 miliardy EUR, a to z důvodu zpoždění při provádění a omezení opatření, která již nebyla považována za plně proveditelná. Rumunsko do konce roku 2025 podalo čtyři žádosti o platbu. Do června 2026 činily celkové vyplacené prostředky přibližně 60 % celkového rozpočtu. Klíčové reformy v rumunském plánu pro oživení a odolnost se týkají důchodů, dekarbonizace a postupného ukončování výroby energie z uhlí a lignitu, státních podniků, daňové správy a daňové reformy, jakož i sociálního zabezpečení a zdravotnictví. Navíc je Rumunsku v období 2021–2027 poskytnuto v rámci politiky soudržnosti 33,7 miliard EUR. Financování politiky soudržnosti je zaměřeno na pokračující podporu konkurenceschopnosti Rumunska a vzestupné sociální konvergence, mimo jiné prostřednictvím investic do výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, ekologické a spravedlivé transformace, modernizace institucí trhu práce, rozvoje dovedností a zvýšené kvality a inkluzivnosti vzdělávání a odborné přípravy a také snižování chudoby. Rumunsko sice dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti, nicméně problémy přetrvávají, což platí i pro značné územní rozdíly ve smyslu investic a zaměstnanosti mezi regionem hlavního města a ostatními regiony, jakož i mezi městskými a mimoměstskými oblastmi.

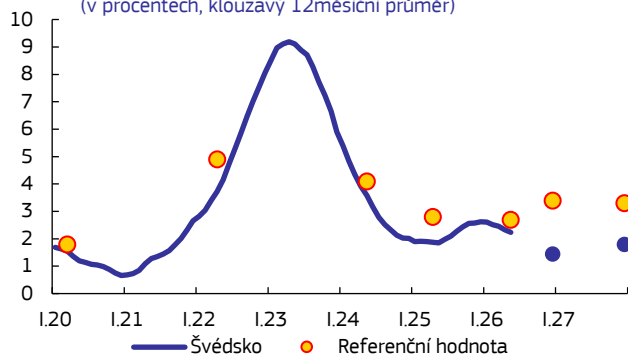
6. ŠVÉDSKO

Na základě posouzení slučitelnosti právních předpisů a plnění kritérií konvergence a s přihlédnutím k dalším relevantním faktorům se Komise domnívá, že Švédsko nesplňuje podmínky pro přijetí eura.

Švédské právní předpisy, zejména zákon o Švédské národní bance (Riksbank), nejsou plně v souladu s požadavky podle článku 131 SFEU. Přetrvávají nesrovnalosti a nedostatky v oblastech nezávislosti centrální banky, zákazu měnového financování a začlenění centrální banky do Eurosystemu, pokud jde o cíle Riksbank a úkoly ESCB/ECB stanovené v čl. 127 odst. 1 a odst. 2 SFEU a v člancích 2 a 3 statutu ESCB/ECB.

Kritérium cenové stability Švédsko splňuje. Průměrná míra inflace měřená HISC ve Švédsku v období dvanácti měsíců do května 2026 činila 2,2 %, což je méně než referenční hodnota ve výši 2,7 %. Předpokládá se, že do konce roku 2026 dojde k jejímu poklesu, načež v roce 2027 mírně vzroste, avšak v obou letech by měla zůstat pod referenční hodnotou.

Graf 6a: Švédsko – inflační kritérium
(v procentech, klouzavý 12měsíční průměr)

Poznámka: Body na pravé straně grafu znázorňují předpokládanou referenční hodnotu a 12měsíční průměrnou míru inflace ve Švédsku v prosinci 2026 a v prosinci 2027. Referenční hodnoty pro roky 2020, 2022, 2024 a 2025 odkazují na referenční hodnoty vypočtené v předchozích konvergenčních zprávách.

Zdroj: Eurostat, hospodářská prognóza Komise z jara 2026.

Roční míra inflace měřené HISC ve Švédsku činila v roce 2024 průměrně 2,0 % a v roce 2025 vzrostla na 2,6 %. Tyto míry inflace byly v zásadě v souladu s těmi v eurozóně. K poklesu inflace v obou letech přispěly nižší ceny energií, základní účinky a mírný růst mezd v důsledku uzavření víceletých mzdových dohod s umírněnými podmínkami. K poklesu celkové inflace přispělo také výrazné zpomalení růstu cen potravin v roce 2024 a výrazné zmírnění růstu cen neenergetických průmyslových výrobků v obou letech, zatímco inflace v oblasti služeb sice zůstala na vysoké úrovni, ale klesla ze 4,9 % v roce 2024 na 3,8 % v roce 2025. V roce 2025 byl nárůst celkové inflace způsoben mírně vyššími cenami potravin a energie. Zpožděný dopad silnějšího efektivního směnného kurzu koruny v roce 2024 přispěl k zmírnění růstu cen dováženého zboží a služeb. Inflace měřená HISC v prvních měsících roku 2026 zpomalila, neboť dopady konfliktu na Blízkém východě byly od dubna vyváženy výrazným snížením nepřímých daní z potravin a pohonných hmot v kombinaci se slabou základní inflací.

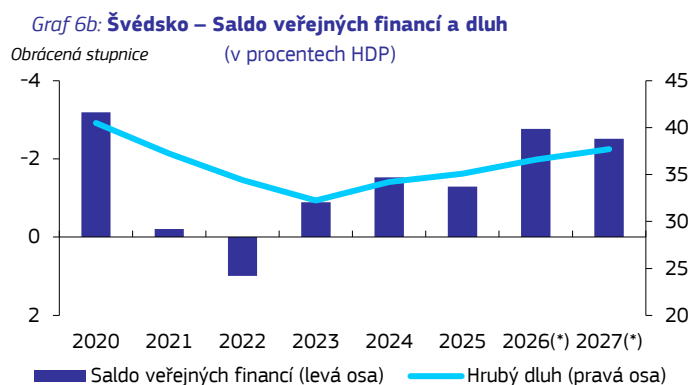
Hospodářská prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že roční průměrná míra inflace v roce 2026 klesne na 1,5 % a v roce 2027 nepatrně vzroste na 1,8 %. Vývoj inflace v roce 2026 odráží dopad vyšších dovozních cen, zejména u ropných produktů, který je částečně kompenzován snížením DPH a spotřební daně, mírným růstem mezd a zpožděným dopadem silnější koruny, přičemž vliv mimořádných faktorů by měl v roce 2027 slábnout. Úroveň cen ve Švédsku je poměrně vysoká (přibližně 110 % průměru eurozóny v roce 2024).

Kritérium stavu veřejných financí Švédsko splňuje. Na Švédsko se v současné době nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Schodek veřejných financí se mírně snížil z 1,5 % HDP v roce 2024 na 1,3 % HDP v roce 2025, což odráží pomalý hospodářský růst. Podle hospodářské prognózy Komise z jara 2026 se očekává, že schodek veřejných financí v roce 2026 dosáhne 2,8 % HDP v důsledku poklesu celkových příjmů. V roce 2027 se předpokládá, že poměr schodku k HDP dosáhne 2,5 %.

Dne 21. ledna 2025 Rada přijala doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Švédska. Plán se vztahuje na období 2025–2028 a stanoví horní hranici růstu čistých výdajů v průběhu těchto čtyř let, přičemž maximální tempa růstu čistých výdajů činí 4,0 % v roce 2025, 4,4 % v roce 2026, 4,4 % v roce 2027 a 4,6 % v roce 2028. Dne 3. června 2026 Komise dospěla k závěru, že čisté výdaje by v roce 2026 měly podle prognóz vzrůst o 6,5 %, což je více než doporučený nárůst ve výši 4,4 %. Tato odchylka nad doporučenou maximální hodnotou odpovídá roční odchylce ve výši 1,0 % HDP. Pokud však vezmeme v úvahu roky 2024, 2025 a 2026 dohromady, je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů nižší než doporučené maximální tempo růstu. Předpokládá se, že čisté výdaje v roce 2026 vzrostou o 6,5 %, což je více než strop 4,4 % doporučený Radou pro rok 2026, a že kumulativní růst čistých výdajů do roku 2026 zůstane v rámci doporučeného kumulativního stropu 15,5 %.

Poměr veřejného dluhu k HDP vzrostl z 34,1 % v roce 2024 na 35,1 % v roce 2025 a očekává se, že v roce 2026 dále vzroste na 36,5 % HDP a v roce 2027 pak na 37,7 % HDP, a to v důsledku vyššího

primárního schodku. Rizika udržitelnosti dluhu pro Švédsko se ve střednědobém horizontu jeví jako nízká, ačkoli se předpokládá, že veřejný dluh se zvýší na přibližně 44 % HDP v roce 2036. Švédsko disponuje pevným fiskálním rámcem s jasnými pravidly a střednědobým zaměřením, který udržuje dluhovou hranici na úrovni 35 % HDP.

(*) Hospodářská prognóza Komise z jara 2026.

Zdroj: Eurostat, hospodářská prognóza Komise z jara 2026.

Kritérium směnného kurzu Švédsko nesplňuje. Švédská koruna se neúčastní mechanismu směnných kurzů II. Švédsko uplatňuje režim volného plovoucího směnného kurzu, který centrální banka umožňuje provádět intervence na devizovém trhu. Poté, co švédská koruna prošla dlouhým obdobím oslabování vůči euru, kdy její kurz klesl z 8,3 SEK/EUR v srpnu 2012 na 11,8 SEK/EUR v září 2023, v letech 2024 a 2025 se poněkud zotavila a v únoru 2026 dosáhla kurzu 10,6 SEK za EUR, než opět mírně oslabila. Tříměsíční rozpětí STIBOR-EURIBOR vykazovalo v posledních několika letech značné výkyvy. Po krátkém, ale výrazném nárůstu v roce 2022 následoval pokles a ve druhé polovině roku 2024 se hodnota dostala do záporných čísel. Od té doby se pohybuje v rozmezí od -20 do 20 bazických bodů, tedy výrazně pod úrovní z let před rokem 2022 (kolem 50 bazických bodů). V květnu 2026 činilo rozpětí přibližně -21 bazických bodů a směnný kurz vůči euru činil 10,9 SEK/EUR a byl o 7 % silnější než o dva roky dříve.

Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Švédsko splňuje. Průměrná dlouhodobá úroková sazba ve Švédsku ve dvanáctiměsíčním období do května 2026 činila 2,6 %, což je výrazně méně než referenční hodnota ve výši 5,1 %. Poté, co v letech 2022 a 2023 výrazně vzrostly, dlouhodobé úrokové sazby ve Švédsku v roce 2024 poklesly, aby se v roce 2025 vrátily na úroveň z roku 2023. Od začátku roku 2024 švédské dlouhodobé úrokové sazby kolísaly v rozmezí od 2,2 % do 2,8 %. Rozpětí vůči německým referenčním dluhopisům zůstalo relativně malé, přičemž v letech 2024 a 2025 došlo k určité volatilitě. Obecně lze říci, že se toto rozpětí v posledních letech snížilo a v roce 2024 se dostalo mírně do záporných hodnot, když v červenci 2024 dosáhlo hodnoty -34 bazických bodů. Poté mírně rostlo až do ledna 2026, načež postupně klesalo až na -31 bazických bodů v květnu 2026.

Komise přezkoumala rovněž **další faktory**, včetně vývoje platební bilance, integrace trhů a institucionálního prostředí. Vnější saldo Švédska (kombinovaný běžný a kapitálový účet) zůstalo v přebytku, a to ve výši 7,0 % HDP v roce 2024 a 6,2 % v roce 2025. Švédské hospodářství je dobře začleněno do eurozóny prostřednictvím obchodních a investičních vazeb. Vybrané ukazatele týkající se institucionálního prostředí ukazují, že si Švédsko vede v tomto ohledu lépe než většina členských států eurozóny. Finanční sektor ve Švédsku je vysoce rozvinutý a dobře začleněný do finančního systému eurozóny. Finančnímu sektoru dominuje bankovníctví, i když další jeho významnou součástí jsou pojišťovny a penzijní fondy. Švédsko je navíc jedním z nejrozvinutějších úvěrových a akciových trhů v EU a úroveň tržního financování patří k nejvyšším v EU. V souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze dospěla Komise ve své zprávě mechanismu varování za rok 2026 k závěru, že Švédsko vyžaduje hloubkový přezkum. Hloubkový přezkum dospěl k závěru, že Švédsko čelí zranitelným místům, která se týkají trhu s nemovitostmi a vysokého soukromého dluhu. Ačkoli se ceny nemovitostí oproti úrovním z let 2022 a 2023 poněkud zmírnily, zadluženost domácností zůstává vysoká a očekává se, že bude dále růst. Ačkoli je finanční sektor vůči nemovitostnímu trhu značně vystaven riziku, je ziskový a

disponuje značnými kapitálovými rezervami pro případ nepříznivého vývoje. V nabídce bydlení přetrvávají omezení a na trhu s nájemním bydlením došlo pouze k omezeným reformám, což vede k dlouhým čekacím listinám a nízké míře neobsazenosti v porovnání s ostatními zeměmi EU. S přihlédnutím k tomuto posouzení obsaženému v hloubkovém přezkumu Komise ve svém sdělení o jarním balíčku evropského semestru 2026 zastává názor, že Švédsko již nevykazuje makroekonomickou nerovnováhu.

Plán pro oživení a odolnost Švédska zahrnuje opatření k řešení řady strukturálních problémů v součinnosti s dalšími fondy EU, včetně fondů politiky soudržnosti, s cílem snížit územní a sociální rozdíly v zemi. Z Nástroje pro oživení a odolnost je Švédsku v období 2021–2026 poskytnuto 3,4 miliardy EUR. Švédsko podalo svou druhou žádost o platbu v lednu 2026. Mezi klíčové investice a reformy v rámci švédského plánu pro oživení a odolnost patří investice a reformy v oblastech financování technologií a infrastruktury zaměřených na snižování emisí skleníkových plynů, zateplování bytového fondu, odborné přípravy v oblasti péče o seniory a rozšiřování širokopásmového připojení v řídké osídlených oblastech. K první výplatě z Nástroje pro oživení a odolnost došlo v červenci 2025, zbývající platby za rok 2026 jsou v současné době posuzovány. Navíc je Švédsku v období 2021–2027 poskytnuto 2,4 miliardy EUR v rámci politiky soudržnosti. Financování v rámci politiky soudržnosti je zaměřeno zejména na pokračující zlepšování podmínek pro výzkum a inovace, vytváření příležitostí pro podnikání a průmyslovou transformaci a podporu digitalizace, internacionalizace a konkurenceschopnosti. Švédsko sice dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti, nicméně problémy přetrvávají a nadále panují rozdíly mezi regionem hlavního města a zbytkem země.